

Διπλωματική εργασία I (Συναυλία I)

της Κατερίνας Ορφανουδάκη, φοιτήτριας του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου, κατεύθυνσης εκτέλεσης, με ειδίκευση στο τσέμπαλο.

Υπεύθυνη Καθηγήτρια : Κατερίνα Μιχοπούλου

Συμμετέχουν: Γιώργος Σαμοΐλης, Ewa Zolyniak ,Ανθή Ιωαννίδου - μπαροκ βιολί

Alexander Baker - βιόλα ντα γκάμπα

Jacopo Ristori - μπαροκ βιολοντσέλο

Πρόγραμμα

- *Giovanni Battista Fontana (1589 - 1630)*

Sonata Settima, for two violins and basso continuo

<https://www.youtube.com/watch?v=SjSrDBjzt94>

Ο Giovanni Battista Fontana ήταν Ιταλός συνθέτης και βιολιστής. Γεννήθηκε στην Brescia και έζησε στην Βενετία, Ρώμη και Πάντοβα. Για την ζωή του έχουμε λίγες πληροφορίες κυρίως από αρχεία στην Brescia και την Πάντοβα και σε έναν πρόλογο από μία μετά θάνατο αναμνηστική έκδοση της συλλογής του *Sonate a 1. 2. 3. per il violino, o cornetto, fagotto, chitarone, violoncino o simile altro istromento*. Κανένα από τα κομμάτια της συλλογής αυτή δεν μπορούν να χρονολογηθούν ακριβώς, φαίνεται όμως ότι στυλιστικά αντιπροσωπεύουν συνθετικές τεχνικές του 1610-1630. Από την συλλογή αυτή, η πρώτη έκδοση της οποίας έγινε το 1641, προέρχεται και η Sonata Settima του προγράμματος. Για το κομμάτι αυτό χρησιμοποιήσαμε μία αντιγραφή ενός πρώιμου Ιταλικού τσέμπαλου και ανήκει στην προσωπική συλλογή ηλεκτροφόρων οργάνων του Menno van Delft, κουρδισμένο σε 1/4 μεσοτονικό temperament.

- *Marin Marais (1656 - 1728)*

Suite en sol mineur, Pieces en trio pour les flutes, violon, et dessus de viole

Prélude - Fantaisie - Sarabande - Gigue - Menuet - Plainte

<https://www.youtube.com/watch?v=CZmHyzZtOOM>

Ο Marin Marais ήταν Γάλλος συνθέτης και γκαμπίστας. Η συλλογή του *Pieces en trio pour les flutes, violon, et dessus de viole (1692)* ανήκει στις πρώτες συλλογές τρίο σονάτας που συναντούμε στην Γαλλία. Οι σουίτες στην συλλογή αυτή, αντιπροσωπεύουν ένα ρεπερτόριο χορών που αφορούσαν κυρίως την τάξη των ευγενών της εποχής. Αποτελούνται από πολλά μικρά, ίσως απλά, χορευτικά μέρη, μέχρι πιο περίπλοκα, όπως πρελούδια και passacaglias με πολλές παραλλαγές. Ακόμη, υπάρχουν «κομμάτια - χαρακτήρων», όπως είναι και το τελευταίο μέρος, *Plainte*, του προγράμματος. *Plainte* στα γαλλικά σημαίνει παράπονο, ένα συναίσθημα που ο συνθέτης εκφράζει μέσω πολλών μουσικών μοτίβων και αρμονικών ακολουθιών. Το τσέμπαλο είναι από το Nationaal Muziekinstrumenten Fonds, της Ολλανδίας, που πολύ ευγενικά μου το προσέφερε για την διευκόλυνση της μελέτης μου τις ημέρες του Covid-19.

- *Arcangelo Corelli (1653-1713)*

Sonata Sonata V in sol minore per violino e basso continuo, op.5

Adagio - Vivace - Adagio - Vivace - Gigue

<https://www.youtube.com/watch?v=XhqHn2oa5Oc>

Ο Arcangelo Corelli ήταν Ιταλός συνθέτης και βιολιστής. Η επιρροή που είχε ως συνθέτης ήταν και είναι πολύ μεγάλη. Η συλλογή του με 12 σονάτες για σόλο βιολί και μπάσο κοντίνουο (Sonate a violino e violone o cimballo) αποτελείται από 6 sonate da chiesa και 6 sonate da camera. Η πρώτη έκδοση έγινε το 1700 και ο τίτλος της υποδηλώνει ότι οι σονάτες είναι για βιολί και βιολόνε ή τσέμπαλο. Άρα είναι πολύ πιθανό να ήθελε ένα από τους δύο συνδυασμούς οργάνων και όχι και τα τρία μαζί, όπως ήταν συνηθισμένο. Φυσικά, αυτό ακριβώς δεν θα το μάθουμε ποτέ. Αποφάσισα να χρησιμοποιήσω και τσέλο για το μέρος του continuo γιατί θεώρησα πως προσφέρει στο σύνολο μία μελωδική γραμμή στο μπάσο που στο τσέμπαλο πολλές φορές δεν είναι τόσο ευδιάκριτη, και έτσι έχουμε ένα συνδυασμό γραμμής του μπάσου και αρμονίας που θεωρώ ότι δίνει στο σύνολο μία ισορροπία.

- *Johann Sebastian Bach (1685 - 1750)*

Sonata for violin and obbligato harpsichord in f minor, BWV 1018

[no indication] - Allegro - Adagio - Vivace

<https://www.youtube.com/watch?v=u0x1xtY5NRE>

Οι έξι σονάτες του Bach για βιολί και obbligato τσέμπαλο είναι, κατά πάσα πιθανότητα, γραμμένες μεταξύ του 1720-23. Σε αντίθεση με τον συνηθισμένο τρόπο γραφής μίας μπαροκ σονάτας για βιολί, με συνοδεία ενάριθμου μπάσου, ο Bach γράφει ακριβώς το μέρος του τσέμπαλου δημιουργώντας έτσι έργα γραμμένα σε μορφή τριό σονάτας. Δύο φωνές στο τσέμπαλο και μία στο βιολί.

